

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1876. ÉVI SZEPTEMBER 24., 25., 26-ik NAPJAIN

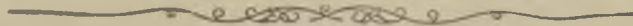
SAJÓ-SZENTPÉTEREN TARTOTT ŐSZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

BÁLINT JÓZSEF,

EGYHÁZKERÜLETI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.

1876.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1876. évi szeptember 24., 25., 26-ik napjain
Sajó-Szentpéteren tartott őszi közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1876. évi szeptember hó 24., 25., 26-ik napjain Sajó-Szentpéteren tartotta meg lekészavatással egybekötött őszi közgyűlését, **Kun Bertalan** püspök és **Szathmáry Király Pál** alsóborsodi segédgondnokok elnöklete alatt, az egyházmegyék, tanintézetek, egyházi és világi képviselői s több ügybuzgó férfiak jelenlétében és közreműködésével.

Jelen voltak, mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: *Fodor Pál*, esperes; *Batta József*, *Veress Sámuel*, papi; *Mesko Sándor*, *Bárczay Ödön*, világi tanácsbírák; *Mészáros József*, egyházmegyei főjegyző.

Az alsózempléni egyházmegyéből: *Bodolay József*, *Rácz Lajos*, papi; báró *Vay Sándor*, *Bódogh Károly*, *Lengyel Endre*, világi tanácsbírák; *Terhes Barna*, egyházmegyei főjegyző.

A gömöri egyházmegyéből: *Török József*, esperes; *Ragályi Nándor*, segédgondnok; *Tóth Samu*, papi; *Bornemisza István*, világi tanácsbírák; *Bornemisza Ábrahám* egyházmegyei főjegyző.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: *Prágay Lajos*, esperes; *Szathmáry Király Pál*, segédgondnok; *Vattay Sándor*, *Fekete Károly*, *Bornemisza József*, *Futó Sámuel*, papi; báró *Vay Béla*, *Mocsáry Lajos*, *Bódogh Albert*, világi tanácsbírák; *Tóth Dániel*, egyházmegyei főjegyző.

A felsőborsodi egyházmegyéből: *Debreczeni Gábor*, esperes; *Ragályi György*, segédgondnok; *Bodnár András*, egyházmegyei főjegyző; *Tóth Menyhért*, papi; *Losonczy Károly* és *Gombos György*, világi tanácsbírák.

Az ungi egyházmegyéből: *Szabó András*, esperes; *Orémus Dániel*, egyházmegyei főjegyző. -

A felsőzempléni egyházmegyéből: *Laky András*, esperes; *Payzos Fános*, segédgondnok; *Bálint József*, papi; *Szemere Gyula*, világi tanácsbírák; *Fejes István*, sátoralja-ujhelyi, *Dudás Lajos*, kassai; *Erdélyi Sándor*, m.-jesztrebi lelkészek; *Sárákány Imre*, egyházmegyei jegyző; *Németh László*, egyházmegyei ügyvéd.

A tornai egyházmegyéből: *Lovass Sámuel*, esperes; *Kapossy György*, egyházmegyei főjegyző.

A sárospataki főiskola részéről: *Hegedűs László*, világi algondnok; *Orbán József*, köz-, *Szivos Mihály*, gimnáziumi igazgatók; *Zsindely István*, gazdasági választmányi elnök; *Kérészy István*, *Kun Pál*, gimnáziumi tanárok.

A miskolci főgimnázium részéről: *Tóbiás József*, tanár s egyszersmind egyházkerületi dékán.
Jegyzők: *Bálint József*, egyházkerületi fő-, *Mitrovics Gyula*, al-, *Debreczeni Bertalan*, világi jegyzők.

Ezeken kívül számos egyházi képviselők és hallgatók.

Közgyűlésünk egyik legfontosabb és legszebb feladata azon ifju lelkészek felszentelése lévén, kik a legutóbbi két év lefolyása alatt, már rendes lelkészi állomásra hivattak meg, a szeptember hó 24-ére eső vasárnapot, egészen ez ünnepélyes szertartás töltötte be. Magának az ünnepélyes felavatásnak ezek valának főbb részletei. Kevéssel délelőtti 9 óra után, megtörténvén a harang általi szokásos jeladás, egyházkerületünk főpásztorának vezetése mellett, számos egyházi és világi küldöttek kíséretében, a felavatandó ifju lelkészek hosszú sorához csatlakozva, megindult a nagyszámu résztvevő közönség helybeli hitközségünk templomába; hol is a 70-ik dicséret két első versét énekelvén el, a közös buzgóság érzetével, anyaszentegyházunk ügyének újabb szolgálói közül, *Radácsi György*, sárospataki gimnáziumi vallástanár, tarta, társai nevében, II. Kor. IV.: 1—5. verse alapján, az ünnepélyes szertartás természetéhez mért s közhatással elmondott alkalmi egyházi beszédet; a körül csoportosítván főbb gondolatait, hogy a lelkitanitói működés sikere, különösen két dologtól függ: 1. ha az ur szolgálatában nem restelünk; 2. ha nem magunkat, hanem a Jézus Krisztust predikáljuk. Majd ő utána főtitisztelendő szuperintendens ur mondotta el, a szószékre lépve, nagyobb szabásu főpásztori beszédét; fejtegetvén hévvel, mindnyájunkat megható apostoli melegséggel azt, hogy az egyház iránti munkás szeretetet azáltal mutatjuk ki, ha 1. egyházunk tanait, igazságait, hévvel és lelkesedéssel követvén, ily módon erősítjük mindig jobban-jobban a közöttünk annyira szükséges összetartó kapcsokat, s így egyetértő lélek által teszszük erőssé és nagygyá számban kicsiny magyarországi ref. egyházunkat; továbbá 2. ha azt minden részében, minden intézményében, a mutatkozó szükségekhez képesti bölcseséggel fejlesztjük, tökéletesítjük, s végre 3. ha annak, más egyházak feletti előnyeit nagyrabecsülvén, nemcsak magunk teljes odaadással hű gyermekei maradunk, hanem annak igazsága, szelleme által, még netaláni ellenségeit is legyőzni és megnyerni igyekezünk. Ezek után, még egyszer megállitva mintegy, a nehéz és több ponton nagy bölcseséget igénylő pálya előtt, az ifju lelkészeket s komoly megfontolásra hiva fel azokat, a következő kérdésekre való hallható feleletre szólította fel őket: 1. *Megvannak-e győződve a ker. vallás isteni eredetéről, annak hasznos és boldogító voltáról?* 2. *Jó lelkiismerettel, benső igaz hivatásuknak engedve, vállalják-e magukra az isteni szolgálatnak terheit és kötelességeit s* 3. *Készek-e megesküdni arra, hogy szent vallásunk elveit, igaz evangéliumi alapon, a hely. hitvallásra való figyelemmel, hirdetik?* Mire mindnyájan „igen“-nel felelvén s időközben a jegyzői kar által, életrajzi adataik felolvastatván, esküjüket ünnepélyesen letették s a „Jövel szentlélek ur isten“ kezdetü dicséret együttes eléneklése után, az esperesi kar és főpásztorunk kezeiknek fejre való tétele által, áldás kíséretében, felszenteltettek s ugyancsak szuperintendens ur által, a szószékről elmondott zárbeszédben, hathatósan figyelmeztettek arra, hogy a reájuk váró terheket és kötelességeket egyen-egyen hiven, férfias lélekkel hordozzák és töltsék be; magukat, az élet nagy iskolájában való tanulmányozás és önképzés által, folyvást tökéletesítsék s általában az legyen legfőbb életcéljuk, hogy a *hitnek tükörei és a világ sava* legyenek valamennyien.

A felavatott ifju lelkészek, névszerint a következők:

Baksi Sándor barcikai, *Szkárosi Gusztáv* alsó-szuhai, *Szölösi Gyula* minaji, *Stefán Mihály* szöbőskei, *Pap Mihály* hevesi, *Keresztúri Zsigmond* kispéteri, *Szabó Károly* dorogmai, *Jakab János* szala-szendi, *Vadászi Pál* sajó-szentpéteri, *Svingor József* vadnai, *Borbély József* selyebi, *Almás* *Lajos* szendrő-ládi, *Palcsó Károly* felső-kelecseni, *Ráczkevi Sándor* ábrányi, *Radácsi György* főiskolai gimnáziumi vallástanár, *Ruszkai Gyula* uzapanyiti, *Bata György* suhafői, *Fürjész István* iskei,

Soltész Gyula kisbárai, *Osváth István* szalóci, *Gyarmathi Sámuel* bodzás-ujlaki, *Gyarmathi József* jósaí, *Sohajda János* királyhelmeci, *Kovács Béla* cécei, *Verebélyi József* bacskai, *Komjáthi István* sajó-keszii lelkészek.

A következő napon, a helybeli templomban szép számmal egybegyült minden rendű közönség előtt, püspök ur buzgó imában kérvén Isten gyámolító segedelmét tartandó köztanácskozásunkra, s szívélyesen üdvözölvén a közgyűlési közönséget, a gyűlés megnyitottnak nyilvánított. Holott is

1. Elnök püspök ur mindenek előtt jelenté, hogy főgondnokunktól, részint hajlott korával együtt járó testi gyöngékedése, részint más fontos okoknál fogva, jelen gyűlésünkön meg nem jelenhetése felől értesítést vett.

Sajnos tudomásul vétetik.

2. Ugyancsak elnök püspök ur Bárczay Albert abauji és Lovász Miklós tornai segédgondnoknak, jelen gyűlésünkön szintén fontos okok és legyőzhetlen akadályok miatt történt meg nem jelenhetésüket jelentvén.

Tudomásul vétetett.

3. A képviselők megbízó levelei egyenkint fölolvastatván: igazoltattak.

4. Ezen megbízó levelek igazolása alkalmából, azon kérdés merülvén föl, hogy azon eseteknél, midőn a közhatározatok megállapítására az egyes képviselők szavazatai vétetnek igénybe, nem volna-e szükséges annak meghatározása, hogy hány képviselőt küldhet egy-egy egyházmegye, kiknek szavazatai az ily eseteknél, mint döntő érvényűek, számba vehetőknek tekintetnének.

Jövőre, minden e tekintetben előállható aránytalanság kikerülése szempontjából, elhatároztatik, hogy egy-egy egyházmegye, egyházkerületi gyűléseinkre 6 szavazatképes képviselőnél többet nem küldhet.

5. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 9. száma értelmében, a Mitley Károly halála által megürült egyházkerületi aljegyzői hivatalra Mitrovics Gyula főiskolai lelkész és hittanár el levén választva:

hivatalos esküjét ez alkalommal ünnepélyesen letette, s hivatalát, melyre magát készséggel följajánlá, a közgyűlés szívélyes üdvözlete mellett, elfoglalta.

6. A magyar kir. vallás- és közoktatási minisztérium folyó évi augusztus 26-án 17,134. szám alatt kelt leiratában arról értesítvén, hogy a magyar kir. honvédelmi minisztériumnak folyó évi július hó 25-ről 28,488. szám alatt kelt átírata szerint, a teljesen ismeretlen és e cím alapján a fölhevott hadkötelesek sorába föl nem vehető egyének száma azon oknál fogva terjed oly nagyra, mert a lelkészek az anyakönyvekbe még a törvénytelen gyermekekénél sem jegyzik be az anyának illetőségi helyét és a keresztszülék lakását és állapotát sem igtatják be; kéri az illető lelkészeket szükséges utasításokkal ellátni.

7. Ugyanazon minisztérium 907. szám alatt a véderőről szóló 1868. évi XL. törvénycikk 26. §-a értelmében, mozgósítás esetén állomásukon meghagyandó egyéneknek miként eszközendő nyilvántartására nézve szükséges lévén évről évre tudni az ezen minisztérium alattas közegeinél alkalmazásban levő összes hadköteles egyének névsorát: kéri püspöki hivatalunkat, hogy az egyházi fennhatósága alá tartozó összes tan- és netán egyéb intézeteknél alkalmazott valamennyi hadköteles egyénről az $\frac{1}{2}$ alá zárt minta szerint névjegyzék készíttessék s az hozzá 15 napi záros határidő alatt eljuttattassék.
8. Ugyanazon minisztérium a 12,787. szám alatt kelt leiratában közli a középiskolai rendtartás és fegyelemre nézve életbeléptetett új szabályzat néhány példányát, az illető tanintézeti igazgatóságokkal leendő közlés végett.
9. Ugyanazon minisztérium 1840. szám alatt a honvédelmi minisztérium folyó évi augusztus hó 952. szám alatt kelt átiratában arról értesít, hogy a felekezeti gimnáziumokban divó s egymástól annyira eltérő előmeneteli jegyek használatánál, a visszásságok kikerülése s az egyöntetűség elérése tekintetéből, nagyon óhajtandónak tartaná az ifjuság érdekében, hogy a tanintézeteknél minden kételyt kizáró, egy ugyanazon jelentőségű tanjegyek használtassanak, melyre nézve legcélrányosabb lenne a folyó évi július hó 22-én 12,787. szám alatti rendelettel kibocsátott középiskolai rendtartás 45. §-át venni irányadóul, mely az általános osztályozás és a számszerinti sorozás megszüntetésével a tanulmányi előmenetel jelölésére: *jeles, jó, elégséges és elégtelen* fokozatokat alkalmazza.
10. Ugyanazon minisztérium 18,097. szám alatt kelt átiratában szuperintendensi hivatalunknak, azon honvédelmi minisztériumi körrendeletet küldi meg köröztetés végett, mely a védtörvény végrehajtása tárgyában kiadott *utasításnak*, az egyéves önkényességi intézményre vonatkozó némely szakaszait módosítja.
- Tudomásul vétetvén, mihez tartás végett köröztetni fog.
11. Ugyanazon minisztérium 741. szám alatt kelt intézményében, a hivatalos levél postai küldemények csomagolási szabályzatát közli.
- Mindezen miniszteri rendeletek püspöki úton már köröztetve lévén, köztudomásul szolgálnak.
12. Ugyanazon minisztérium 15132. száma alatti iratában tudatja, hogy az 1876-ik évre, részünkre eső államsegélyt utalványozta s annak kifizetését a miskolci magyar királyi adóhivatalnál elrendelte.
- Örvendetes tudomásul vétetik.
13. Ugyanazon minisztérium 11806. szám alatti átiratában, arra hívja fel szuperintendens ur figyelmét, hogy bár a hadköteles korban lévő és ezen kort még el nem ért ifjak nősülése tárgyában, a már régebben közzé tett „*Utasítások*„-ban részletesen megvannak adva a szem előtt tartandó szabályok, arra nézve, hogy mily esetekben nősülhetnek az illetők kivételes engedély nélkül, s viszont, mely esetekben kell hatósági engedélyért folyamodniok, mégis követtetnek el e tekintetben tévesztések.

E tévesztések és az érdekelt felek hátrányára történő kételyek kikerülése végett, a szóban forgó tárgyban intézkedő „*Utasítások*“ a lelkész urak figyelmébe ujabban is ajánlhatnák.

14. Ugyanazon minisztérium 931. szám alatt az országos költségen felállítandó *Deák Ferenc* szoborra való gyűjtési ívet küld köröztetés végett.

Köröztetni fog.

15. Ugyanazon minisztérium 18761. szám alatt kelt leiratában, az aradi görögkeleti püspökség oda felterjesztett kérelme folytán, a *Balla Athanáz* által, a sárospataki tanintézetben járó román és szerb görögkeleti vallású tanulók ösztöndijazása céljából tett alapítványok mikénti kezeléséről s különösen pedig az ösztöndíjak névszerint kiknek lett adományozásáról, kér szuperintendensi hivatalunktól évenkénti értesítést.

A kért értesítést főtitiszteletü szuperintendens ur koronkint megteendi.

16. *Révész Bálint*, szuperintendens, a tiszántuli egyházkerület 1876-ik évi tavaszi és nyári; *Kacsóh Lajos* a dunántuli helvét hitv. egyházkerület ez évi nyári; Főtitiszteletü *Török Pál*, szuperintendens, a dunamelléki egyházkerület nyári közgyűlése jegyzőkönyvének szükséges példányait;

Főtitiszteletü *Czékus István*, szuperintendens, a tiszai ágostai hitvallású evangéliumi egyházkerület ez évi tiszti névtárát;

Zachár Gusztáv, igazgató-tanár, pedig a rimaszombathi egyesült protestáns gimnáziumnak, a múlt iskolai évről szóló jelentését megküldvén:

Mindezen küldemények köszönettel vétetvén, megőrzés végett, levéltárunkba tétetni határozottak.

17. *Czékus István*, tiszai ágostai hitvallású püspök, *Péchy Tamás* közlekedési miniszternek azon egyházkerület felügyelőjévé lett választatását tudatván.

Örvendetes tudomásul szolgál.

18. Dunántuli ev. ref. püspök, *Papp Gábor*, azon egyházkerület folyó évi június hó 11—16-ik napjain Székesfehérváron tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 110. szám alatti határozata alapján, a tüzvész által minden egyházi épületeitől megfosztott *sárladányi* egyházat, lehető segélyezés szempontjából, egyszer szószékből kihirdettetni kérvén:

Hirdetés végett az egyházak figyelmébe s jóltévé szeretetébe ajánlhatik.

19. *Blaikie G. Vilmos* és *Taylor Róbert*, a presbyterián egyházak Londonban alakult szövetségének Magyarországon járt küldöttei, egy levélben keresték fel szuperintendensi hivatalunkat, melyben arra kéri őt, hogy e szövetségnek, a jövő év júliusában, Edinburgban tervezett főgyűlésére, küldenék mi is néhány komoly hívő és nézetű képviselőt.

Egyházkerületünk őszintén érdeklődik s tehetségéhez képest mindenkor elő is mozdítani igyekszik minden oly törekvést, mely hanyatlásnak indult vallás-erkölcsi életünk élesztésére és fölemelésére irányul vagy a közöttünk annyira szükséges össze-

tartás kapcsát erősíti; s különösen szívesen áll minden igazi protestáns gondolat és eszme terjesztésének szolgálatába: azért a szövetségnek rólunk való szíves megemlékezését s a tervezett főgyűlésre való meghívását, köszönettel fogadja; minthogy azonban a dolognak, ránk nézve, anyagi oldala is van, különösen most, midőn annyi nagyon sürgős szükségeket kell épen kielégítenünk, kissé mindenesetre számot kell vetnünk magunkkal s a küldendő követekre vonatkozólag, a végleges határozatot legközelebbi tavaszi közgyűlésünk számára tartjuk fel.

- 20.** Olvastatott Török Pál dunamelléki püspök urnak püspöki hivatalunkhoz intézett azon levele, melyben értesíti az iránt, hogy N. N. nagy birtoku, nagy jóakaratu ur, magyarhoni egyetemes protestáns egyházunk javára, már életében kívánja átadni, kikötendő mérséklett vitalitium mellett, földbirtokait s azok instructióját, mely szándékát valósítani kívánja folyó évi október 15-én Budapesten; kívánja továbbá a végett, hogy mindegyik egyházkerület szuperintendense s egy-egy világi képviselője az egyházkerület által megbizva s fölhatalmazva, ezen actuson jelen legyen, s a kerület nevében s képében jogosultan befolyjon a tanácskozásba s szükséges intézkedésekbe. Fölhívja e célból püspök ur püspöki hivatalunkat is, az alapító értelméhez képest, az ez ügyben teendő intézkedésre.

Püspök és főgondnok urak megbizatnak, hogy a részökre kiadandó s egyházkerületi fölhatalmazás gyanánt szolgáló jegyzőkönyvi kivonattal, a kitűzött helyen és napon jelenjenek meg s egyházkerületünket ez alkalommal ottan képviseljék; utasítatván egyszersmind az iránt is, hogy, bizonyos jogi kérdések fölmerülhetése esetében, vegyék igénybe az erre szintén megbizott Teleky Péter és Csíder Károly urak segédkezését is.

- 21.** Az alsóborsodi egyházmegye folyó év szeptember 12-ik napján Diósgyőrben tartott közgyűlése jegyzőkönyve 20. száma alatt, aggályt keltő körülménynek tekintvén a főiskolai tanároknak még munkabíró korukban szokásba jött nyugdíjaztatását, mely, minden nyugdíjalap hiányában, egyenesen a közpénztárra sulyosodván, a főiskola különben is zilált anyagi viszonyaira még nyomasztóbb befolyással van; indítványozza, hogy, mivel nyugdíjintézet alap nélkül nem létezhetik, jövőre az egyházkerület vagy ily alapról gondoskodjék, vagy a nyugdíjazást szüntesse be.

A fölterjesztő egyházmegye indítványát egyházkerületünk, a kifejtett indokokból, magáévá tévén, jövőre az illetén nyugdíjazásokat mindaddig beszünteti, míg erre a főiskolának más alapja nem leend. Ennek kapcsában

- 22.** Fölmerülvén a dr. Soltész János és Soltész Ferenc részére egyházkerületileg megajánlott s már rég folyó nyug- vagy kegydíjak kérdése:

Miután nevezett dr. Soltész János, köztudomás szerint, már azon kedvező helyzetben mondatik lenni, hogy a megajánlott nyug- vagy kegydíj élvezése reá nézve égető szükség lenni megszűnt, amennyiben neje elhalt, egyik leánya pedig férjhez ment; megbizatnak Ragályi György elnöklete alatt: Török József esperes, Fejes István, Payzsos János és Debreczenyi Bertalan urak, mint egy más főiskolai ügy-

ben is kiküldöttek, hogy járjanak végére, valjon a dr. Soltész János részére megajánlott 700 frt. segély nyug- vagy kegydíj gyanánt határozott-e, s mily kikötéssel és föltételek mellett kiadni? s szükségeli-e a család helyzete, hogy az jövőre is egészben szolgáltatassék ki, vagy elég volna csak részben, azon arányban, melyben azt a még férjhez nem ment leány életföntartási és neveltetési szükségei igénylik. Valamint:

a Soltész Ferenc nyugdíjaztatása s a netalán ahoz kötött bizonyos föltételekről is vegyenek biztos tudomást, s jelentésöket ez ügyben legközelebbi közgyűlésünkre terjeszszék be.

- 23.** Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyve 22-ik száma alatt, Tóth Dániel emödi lelkésznek, ezen egyházmegye főjegyzőjévé lett választatását jelentvén:

Tudomásul vétetik.

- 24.** Az abauji egyházmegye, folyó évi augusztus 22—23-ik napjain Göncön tartott közgyűlése jegyzőkönyve 7-ik száma alatt, a nádasdí ugynevezett templom helyiségnek eladatását, az ez ügyben ott működött küldöttség jelentésének alapján, célszerűnek s az új templom célba vett építését szintén szükségesnek tekintvén, azt jóváhagyás végett az egyházkerületre fölterjeszti.

Az ajánlólag fölterjesztett templom helyiség eladása, a tervezett új templom építésével együtt helyben hagyatik.

- 25.** Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyve 16-ik száma alatt, az alpári tanítói díjlevél s az alpár-ujfalusi és kéri lelkész között kötött egyesség, az illető egyházmegye által jóváhagyatván s megerősítettvén, ezek egy-egy példányban, megerősítés végett, ide is fölterjesztettek.

Jóváhagyattak, megerősítetttek s az egyházkerületi levéltárba letéetni határozattak.

- 26.** Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyve 4-ik száma alatt előterjeszti, hogy a csenyétei egyház két oldalról is vizjárással kerített s gyakori vizkiöntések veszélyének kitétt, így felette célszerűtlen iskola helyiségét, egy sokkal alkalmasabb s Nagy József helybeli lakos tulajdonához tartozó 5000 □ öl területű pusztá, de iskola építésre igen alkalmas helyiséggel ohajtván elcserélni: nevezett tulajdonossal alkuba bocsátkozott, sőt az egyességet, 80 forint érték felülfizetés mellett, az egyházmegye utólagos jóváhagyása reményében, megkötötte. Mely egyesség, az ezügyben kiküldött egyházmegyei bizottság kedvező véleményezése alapján, az egyházmegye által jóváhagyatván, megerősítés végett ide fölterjesztetik.

Az egyházmegye által jóváhagyott csereügyben kelt egyesség-levél, egynázkerületünk részéről, a jelentésben kifejtett indokoknál fogva, szintén jóváhagyatik s megerősítettik.

- 27.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyve 21-ik száma alatt, pártolólággal terjeszti föl, hogy a makranczi leányegyház, a már régebben félbenhagyott s omladozó temploma

kövét, az egyházkerület engedélyezése folytán, elárusítván; ez alkalommal a templom helyiség puszta helyének is vevője jelentkezett, s ennek elárusíthatásába, miután az elébb utóbb az egyház kárára, haszon nélkül enyésznek el: az illető egyházmegye, az egyház kérelmére bele-nyugodott, azon föltétel alatt, hogy a templom köve, s annak helyisége elárusításából begyűlt pénzösszeg, takarékpénztárilag kezelve, az egyház javára gyümölcsöztessék.

A templom helyiség elárusítása, az abból s a már eladott kőáruból begyűlendő pénznek, az egyházmegye által kitűzött célra leendő fordítása mellett, jóváhagyatik.

28. Ugyanazon egyházmegye, azon beterjesztett határozata, melyben a tornyos-németii lelkészi hivatal tulajdonát képező 427 □ meter területű peres belsőség eladását jelenti, megerősítetik, s az eladás helyben hagyatik.

29. A felsőborsodi egyházmegye e folyó évi szeptember hó 4-én tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 11-ik száma alatt jelenti, hogy a meszesi egyházban a paplak beltelkéből kiszögellő csúcs, a szomszéd birtokos által megvétetni szándékoltatván, annak 100 frtért leendő eladásába az egyházmegye azon föltétel alatt egyezett bele, hogy az ebből bejövendő összeg a paplak kijavítására leendő kizárólagosan fordítandó; a végeladás engedélyezését azonban, egyházkerületünktől kéri.

Az eladás, az egyházmegye jóváhagyása alapján s az eladási árnak a kijelölt célra leendő fordítása mellett, jóváhagyatik s engedélyeztetik.

30. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűléséből 25. szám alatt keletkezett határozatával visszaterjeszti a barcikai egyházban felmerült s tavaszi gyűlésünk 65. számú határozatával a barátságos kiegyenlítés megkísértése céljából visszaküldött templomszék pert, azon jelentéssel, hogy a barátságos egyességet megkísértette ugyan, de miután az sikerre nem vezetett, még folyó évi ápril hóban Kondón tartott közgyűlésében hozott ítéletéhez ragaszkodik.

Az egyházmegye ítélete, indokainál fogva, helyben hagyatik s az egyházmegye utasítatik, hogy az ekként jogerőre emelkedett ítéletét, szükség esetén a polgári hatóság igénybevételeivel is hajtassa végre.

31. Az ungi egyházmegye folyó évi augusztus hó 28-án Bátfán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 41-ik száma alatt, az ungi egyházmegye a Rhédey-féle követelés tárgyában, már több ízben sikertelenül tévén fölterjesztéseket, kéri a főiskolai gazdasági választmányt oda utasítatni, hogy az ezen egyházmegyét illető ügyben fenforgó követelés, általa valahára tisztáztassék.

Utasítatik a főiskolai gazdasági választmány, hogy ezen ügyben, a fölterjesztő egyházmegye megnyugtatóására, mielőbb sikerhez vezető lépéseket tegyen.

32. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyve 31-ik száma alatt jelenti, hogy a folyó évi tavaszi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvének 73-ik pontja értelmében, a népiskolai könyvek elárusításával, az ottani tanítói értekezleti körök elnökei, Szabó József eszenyi és Szabó Endre béési lelkészeket bizta meg.

Tudomásul vétetik.

33. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyvének 39-ik száma alatt előterjeszti, miszerint Homolya István cseppelyi lelkész, e folyó évi szeptember hó elején elhagyván itteni papi hivatalát, s ez által a papi fizetésre nézve azon körülmény merülvén föl, hogy amennyiben még a jövő évi február haváig, tehát az ottani szokásos papi év lejártáig, egy egész félév van még hátra, mely időre a távozó lelkészt lelkészi díj már nem illeti, hanem érintetlen hagyatván részére a papi földeknek e folyó évben őszi vetés alá jövő egyharmada; minden egyéb lelkészi jövedelemnek pedig egynegyede, a papi szolgálatok teljesítésére szükségesképen oda berendelendő helyettes lelkészt illetné; erre nézve az illető egyházmegye, a a kebelbeli lelkészek önkéntes fölajánlkozása folytán, akként intézkedett, hogy Cseppelyben a vasárnapi templomi szolgálatokat az esperesi hivatal által sorrendben kinevezendő lelkészek fogják teljesíteni; ez okból a távozó lelkész Homolya István, a folyó évben őszi vetés alá eső lelkészi földet, továbbá a veskóci leányegyházból bejövő szemes életet, valamint a pénzfizetést, az ily eseteknél egyedül jogosult örökösnek, az egyházkerületi szükösi pénztárnak átengedni köteleztetik, annyival is inkább, mivel ez összeg a cseppelyi lelkészi fizetés egynegyedét nem haladja meg; kéri az egyházmegye ez intézkedésének jóváhagyását.

Az egyházmegye ezen határozata méltányosnak és igazságosnak találtatván, jóváhagyatik, s az ekként megállapított illetéknek majdan a szükösi pénztárba leendő behajtásával az egyházmegye, illetőleg az esperesi hivatal bizatik meg.

34. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyvének 36-ik száma alatt a sárospataki főiskola kormányzati, jogi, anyagi és szellemi ügyei rendezése céljából legujabban létre jött s az egyházkerület által is jóváhagyott és megerősített szervezeti munkálat, hogy az ugy egészben, mint részleteiben, minden érdekeltekre nézve hozzáférhető legyen, annak egész terjedelmében kinyomatását s minden egyes egyházak részére megküldetését kéri elhatározatni.

A fölterjesztő egyházmegye kívánata méltányosnak találtatván, utasittatik a főiskolai előljárásság, illetőleg a gazdasági választmány, hogy ezen új szervezeti munkálat kellő számu példányokban leendő kinyomatásáról s azoknak az egyházak birtokába juttathatása céljából, egyházkerületünk rendelkezése alá helyezéséről gondoskodjék.

35. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 18. számu határozatában tudatja, hogy a legközelebbi, Sárospatakon tartandó pálnapi számvevőszéki gyűlésen magát képviselteni ohajtván, e képvisellel *Makkai Dániel* egyházmegyei tanácsbíróat bizta meg.

Tudomásul vétetik.

36. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 16-ik számában az iránt kérelmez, hogy tekintve a mostani nyomasztó pénzviszonyokat, melyek úgy az egyes egyháztagokra, mint egész egyházközségekre nehezettek, változtassék meg a mult pálnapi egyházkerületi küldöttség azon határozata, melyben utasittatnak az esperesi hivatalok, hogy a legközelebbi egyházlátogatás alkalmával, az öt forintot meg nem haladó, kintlevő tőkék, a kamatokkal együtt, mulhatlanul hajtassanak be, s ily módon engedtessek meg, hogy a kamatokat rendesen fizető egyházaknál, úgy a nagyobb, mint a kisebb tőkepénzek, továbbra is meghagyassanak.

Minthogy egyházkerületi küldöttségünk a neheztelt határozatot, igen helyesen, azon kellemetlenségek kikerülése végett hozta, melyek a főiskolai pénztári számadásoknál, az ilyen aprólékos tőkék folytonos vezetéséből, származnak, e határozatot egyházkerületünk továbbra is fentartja s maga részéről is ujabban felhívja az esperesi hivatalokat, hogy az ilyen tőkék befizetését, az egyházlátogatók által, minél előbb szorgalmazzák.

37. Ugyanazon egyházmegye, nevezett közgyűlésének 20-ik számu jegyzőkönyvi pontjában, aziránt keresi meg az egyházkerületet, melyszerint hatna oda, hogy a budapesti biztosító-intézet, a lelkészek és tanítók *termesztménybeli ingóságaira* is terjeszsze ki azon 10⁰/₀ biztosítási díjleengedési kedvezményt, melyben a nevezett intézet a lelkészek és tanítók ingóságait már általában, régebben tett ajánlatához képest, részesíti.

A budapesti biztosító-intézet igazgatóságánál, az e célból szükséges lépéseket, szuperintendensi hivatalunk megfogja tenni s a kért kedvezmény megadásához annyi-
val is inkább biztos kilátásunk lehet, mert hiszen, mint tudomásunk van róla, azt a nevezett intézet ügynökei, némely helyen már tényleg is gyakorolják s e tekintetben csak annak kieszközlésére van szükség, hogy e díjleengedés általában megtörténjék.

38. A gömöri egyházmegye folyó évi szeptember 12-én Szuhafőn tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 7-ik száma alatt jelenti, miszerint a ragályi egyház tulajdonához tartozó, de kedvezőtlen fekvésénél fogva célszerűen nem használható s jelenben nem több mint 3 frtot jövedelmező 250 □ ölnyi beltelek résznek, az érte megígért, tehát az eddigi jövedelemnél többszörösen nagyobb jövedelmet kamatozó 150 frtéért lehető eladatásába beleegyezett, kérvén a célbavett eladásra egyházkerületi kormányunk jóváhagyását is.

A célbavett eladás, az egyházmegye által is helyeselt indokoknál fogva, jóváhagyatik; utasítatván az illető egyház, hogy az ezen eladásra vonatkozó adásvevési szerződést, annak idejében, az egyházmegye útján, átvizsgálás s végleges jóváhagyás végett, szintén ide terjeszsze föl.

39. Olvastatott ugyanazon egyházmegyének Szuhafőn, folyó évi szeptember 12-én tartott közgyűlésében, 4. szám alatt hozott s felebbezés folytán felterjesztett azon határozata, melyben a jánosii anyaegyház és leányegyházai között, valamint magában ezen anyaegyházban a charta változtatásra vonatkozólag felmerült vitás kérdéseket eldönti.

A Jánosihoz tartozó bellényi leányegyház ugyanis azon köteléket, mely közte és az anyaegyház között eddig fennállott, felbontani kívánván, megengedtetni kérte az egyházmegyétől, hogy az anyaegyháztól, valamint a vele egy közös iskolát tartó pálfalusi leányegyháztól elválhasson s a szutori anyaegyházhoz csatlakozni joga legyen; indokolván kérelmét azzal, hogy Szutor hozzá sokkal közelébb fekszik s így könnyebben megközelíthető s ezen egyházhoz való csatlakozásuk különösen gyermekeik iskoláztatására nézve kényelmesebb, mivel a pálfalusi egyházba gyermekeiket, télen igen veszélyessé válható utakon, nagy távolságra kell küldeni; felhozván indukul még azt is, hogy Bellény elszakadásával a jánosii még igen virágzó egyház marad, míg ellenben ez által a szomoru anyagi viszonyokkal küzdő szutori egyház helyzete tetemesen javulni fog.

A jánosii anyaegyház tagjai pedig, az eddigi aránytalan s igen terhessé vált fizetési kulcs megváltoztatása mellett, a lelkész gabona-fizetését 70 köből fixumban, fafizetését pedig 100 frtban kívánta megállapíttatni.

A felterjesztő egyházmegye, idézett számu határozatában, nem tartván elégségesnek és elfogadhatóknak a bellényi leányegyház felhozott indokait arra, hogy egy oly régi időtől fogva fennállott s idő és gyakorlat által szentesített kapcsot, milyennel a jánosii, pálfalusi és bellényi egyházak összecsatolvák, széttéphesse: a bellényi leányegyház kérelmének helyt nem adott, a charta változtatást illetőleg pedig, arról győződve meg, hogy az egyház az eddigi charta értelmében befolyt lelkészi jövedelménél kevesebbet kíván adni a lelkésznek, a jánosii egyház tagjait kérelmükkel el és oda utasította, hogy a három egyesült egyház a régi charta alapján, a Szabon János halálával megüresedett lelkészi állomásra, a törvénynek megfelelőleg, lelkészt válasszon.

Ezen határozat mindhárom egyesült egyház által felebbeztetvén, egyházkerületünk következő határozatot hozott:

A gömöri egyházmegye neheztelt határozata, a bellényi egyház kérelmét megtagadó részében, kért fentebb jelzett indok alapján megváltoztatik, ezen leányegyháznak a szutori anyaegyházhoz csatlakozása megengedtetik, magától értetvén, hogy a szutori lelkész és tanító javadalmazásához s az egyház terheihez épen annyival tartozik járulni, mennyit eddig a jánosii lelkész s pálfalusi tanítónak fizetett; a charta kérdésre vonatkozó részében pedig feloldatik és ugyanazon egyházmegye utasíttatik, miszerint a jánosii és pálfalusi egyház viszonyát — mely Bellény elszakadása folytán mindenesetre változást szenved, szabályozza s a chartában előállott szabálytalanságot, tekintettel mindenesetre arra, hogy ez által a lelkész jövedelme ne csokittassék, s annyi jövedelem, mennyit eddig Jánosii és Pálfala fizetett, befolyon — barátságos uton megszüntetni s az előállott nehézségeket elhárítani, kiegyenlíteni igyekezzenek s a pálfalusi leányegyház által felebbezésében előadott azon kérelem felett is, hogy templomszolgálat ezen leányegyházban gyakrabban tartassék, határozott; a lelkészválasztást azonban mindenesetre tartsa meg.

40. A tornai egyházmegye folyó évi szeptember 12., 13-ik napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 27. száma alatt jelenti, hogy a főiskola jövő 1877. év elején tartandó számvevőszékén magát Barna Antal körtvélyesi lelkész által fogja képviseltetni.

Tudomásul vétetik.

41. Ugyanazon egyházmegye felebbezése folytán, felterjeszti azon közgyűlésében 42. szám alatt keletkezett azon határozatát, melyben a szőlős-ardói anya- és teresztényei s kápolnai leányegyházak között a papi földek után járó adó fizetése kérdésében felmerült vitásügyet, úgy intézte el, hogy a leányegyházakat a lelkész által az anyaegyházakban birt földek adója fele részének viselésére s a hátrálékban levő 132 frt. 44 kr. fele részének lefizetésére kötelezte.

Az egyházmegye neheztelt határozata helyben hagyatik és megerősíttetik; mert az, az anyaegyház és leányegyházak között fennálló transactiona van alapítva, melynek értelmében pedig a közterhek viselésében, tehát ebből folyólag — mennyi-

ben a lelkész a két leányegyházban külön földet nem bir — a lelkészi földek után járó adó fizetésében is, a két leányegyház fele részben köteles osztozni.

42. Az alsózempléni egyházmegye folyó évi augusztus 29-én Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 22-ik száma alatt, a tarcali lelkész használatában levő oly félvékás földnek, melyhez sem út nem vezet, sem a lelkésznek ekkoráig hasznot nem hajtott, 50 frt. örök áron lehető eladásába s azon árösszegnek a lelkész javára leendő gyümölcsötzetésébe beleegyezését jelentvén, azt jóváhagyás végett ide is fölterjeszti.

A kérdéses földnek, ugy az egyház, mint az egyházmegye által kellően indokolt eladatása, s annak árának a kitűzött célra leendő fordítása föltétele mellett, jóváhagyatik.

43. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlése jegyzőkönyvének 33-ik száma alatt jelenti, hogy azon egyházmegyei tanítói testület folyó évi augusztus 22-én Sárospatakon tartott közértekezletéből, egy a 60-as évek elején kiadott és akkor használt ideiglenes tanterv elévültével szükségessé vált újabb, a mai tanügyi viszonyokhoz s a magas minisztérium által kibocsátott tantervhez lehetőleg alkalmazott, s 6 osztályra készített népiskolai tantervet terjesztett be, mely is az egyházmegye által küldöttségileg felülvizsgáltván, az, jelen gyűlésünk alkalmával, közvetlenül az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság elnökségéhez nyújtott be.

Ezen benyújtott s szakértőleg felülvizsgált 6 osztályu népiskolai tanterv, megfigyelés s átnézés végett, ugy az egyházkerületi tanügyi bizottságnak, mint az irodalmi körnek, melylyel az a bizottsági elnökség által kellő időben közöltetni fog, figyelmébe ajánltatik; ez utóbbi utasítván, hogy véleményét az egyházkerületi tanügyi bizottsággal jó eleve közölje, jelentésük legközelebbi közgyűlésünkre beváratván.

44. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 21-ik számú pontjában, *Nagy József* karcsai lelkész s nyugalomba lépett tanácsbirónak folyó évi augusztus 19-én történt halálát jelenti be.

Egyházkerületünk őszinte részvétellel osztozik, az alsózempléni egyházmegyével, az elhunyt jeles férfiú elvesztése feletti fájaldalmában, s szívesen őrzi meg maga részéről is azon férfiú kedves emlékét, ki a tudománynak és egyháznak egyiránt kitűnő munkása, mindnyájunk méltó dicsekedése volt.

45. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlése jegyzőkönyvének 35-ik számú pontjában a következő lelkészi és tanítói változásokat és elhelyezéseket terjesztette fel: a *királyhelmeci*, halál által megürült, lelkészi állomásra *Sohajda János*, ugyanottani segédlelkész; a *kaki*, halál által megürült, lelkészi állomásra, *Tóth Károly*, eddigi *monoki* helyettes lelkész; *monoki* helyettes lelkészül, ideiglenes minőségben, *Komáromi János* abaujmegyei *hejcei* volt lelkész és végre *karádi* tanítóvá *Ablonczy László*, eddigi *agárdi* tanító választattak meg, illetőleg helyeztettek át.

Mindezen választások és elhelyezések tudomásul vétetnek.

46. Ugyanazon egyházmegye említett közgyűlése 23-ik számú jegyzőkönyvi kivonatában, tudatja, hogy a sárospataki főiskola 'népiskolai könyvkiadványainak könnyebb elárúsíthatása szem-

pontjából, albizományosokul, a szerencsi vidékre: *Botka Károlyt*, a bodroghözre pedig: *Tóth Károly*, nagygéresi tanitót jelölte ki.

47. Ugyanezen célra, az alsóborsodi egyházmegye a keresztesi járásban *Baksi Dánielt*, a csáthi kerületben *Pósa Mihályt*, a miskolciban *Vas Endrét*; a tornai egyházmegye: *Szentmártoni Sándort* és végre a gömöri egyházmegye: *Nagy Pál* tornaljai lelkészt nevezte ki.

Tudomásul vétetvén, a megrendelendő példányokkal való ellátás végett, az illető főiskolai főbizományos figyelmébe ajánltatnak.

48. Olvastatott a felsőzempléni egyházmegyének folyó évi szeptember 12-én Csernahón, 10. szám alatt hozott azon határozata, melyben a gercselyi lelkészi hivatal díjlevelének 4. pontja alatt foglalt 51 frt. lelkészi fizetés megcsonkítása miatt a lelkész és egyház között támadó vitás ügyben hozott határozatát, a gercselyi lelkész felebbezése folytán, felterjeszti, mely határozatban kimondja, hogy a díjlevél 4. pontjában foglalt 51 frt. már a charta alakításánál elvesztette solidaris alapját s így a charta megcsonkítását, mint elkerülhetetlen körülményt, szükségesnek látja s úgy vél legcélszerűbben intézkedni, hogy az egyház által a lelkész részére megajánlott 26 frtot ennek fedezéséül elfogadja.

Az egyházmegye határozata — indokainál fogva — azon pótlással hagyatik helyben, hogy az egyházmegye az egyház által megajánlott 20 frtot szabályszerűleg biztosítsa a lelkész részére.

49. A jelen gyűlésünket megelőzőleg fölavatott ifju lelkészek papi oklevelei kiállításával s kiadásával megbízott választmány elnöksége jelenti, hogy az oklevelek az ezen alkalommal fölavatott 27 ifju lelkész részére alakszerűen kiállitva, kiadattak s az általuk ez alkalommal különböző célokra befizetett összegek következőkben mutattatnak ki:

Papi özvegy-árvatárra belépti díjúl befizettetett	88 frt.	20 kr.
Főiskolai könyvtárra	54 „	60 „
Főiskolai szépművészeti muzeumra	14 „	40 „ és egy tallér

Összesen . 157 frt. 20 kr. és egy tallér.

Mely összegek, az illető helyekre, a választmányi elnökség által, nyugták mellett, át is adattak.

Tudomásul vétetik.

50. A sárospataki főiskola igazgatósága, a főiskola szellemi életét érdeklő s e folyó évben felmerült nevezetesebb mozzanatokról jelentését beadván:

a) annak első pontjában tudatja, hogy főiskolánkat a folyó évben Budapesten tartott nemzetközi congressuson dr. Ballagi Géza tanár képviselte.

Tudomásul vétetik.

b) Második pontjában a főiskolai orvos és szénior munkakörének körvonalozásáról, a köziskolai szék által készített munkálatokat mutatja be.

Mindkét hivatal munka- és jogkörét meghatározó szabályzati tervezet egész terjedelmében helyeseltetik, s megerősítetvén, törvényerőre emeltetik és ezennel életbe léptetnek kimondatik.

A mi azonban a széniori hivatal hatáskörét előadó tervezetben ezen hivatal díjjazásáról javaslatba hozatott, ez azon módosítással hagyatik helyben, hogy a széniori hivatal teendői elvégzéseért részére nem 300 frt., hanem 200 frt. utalványoztatik, miből kifolyólag a szénior fizetése, a természetbeni lakás és fűtésen kívül, következőkben állapittatik meg:

1. Tanítói díj a gimnáziumra előkészítő osztály vezetéseért	500 frt.
2. Széniori teendők végzéseért	200 „
3. A karácsonyi jótéteményből	
4. Ünnepi jótéteményből befolyandó összeg	
5. Más iskolák küldötteinek ellátására	25 „

c) A 10. pontban az akadémia és gimnázium létszámát tudatja, melyszerint az akadémiai létszám, a mindhárom szakot együttvéve, 145 volt és így kevesbedett 9-el, a gimnázium létszáma ellenben, mely jelenleg 551, a múlt iskolai év első feléhez viszonyítva, midőn t. i. a létszám 537-ből állott, 14; a második félévhez viszonyítva pedig, midőn a létszám 529 volt, 22 növekvést mutat.

A létszámnak az akadémiában évről évre előálló ezen kevesbedése okát, a helyi kedvezőtlen viszonyokon kívül, abban látja főiskolai igazgatóság, hogy ifjaink katonai kötelezettségüknek Sárospatakon nem tehetnek eleget. Kívánatos volna azért kieszközlése annak, hogy Sárospatakra legalább egy század gyalog katonaság szállásoltassék.

Egyházkerületünk mig egyrésztől örömmel értesül arról, hogy gimnáziumunk létszáma ez évben a tavalyihoz viszonyítva növekedett, addig másrésztől akadémiánkban a létszám apadását sajnosan tapasztalván, annak egyik főindokálul tartja az igazgatóság által előadott körülményt. Utasítja azért, ez akadály lehető elhárítása céljából, főiskolai igazgatóságot, hogy magát mindenekelőtt e kérdésben, különösen a katonák elszállásolásának mikénti eszközölése érdekeiben, a városi előjárósággal tegye érintkezésbe, s a lehető megállapodást mielőbb tudassa egyházkerületünk elnökségével, kik aztán ennek alapján a szükséges lépések megtételére felkéretnek.

d) A 12. pont kapcsában beterjeszti Szinyei Gerzson, főiskolai tanár, azon kérvényét, melyben magát a könyvraktár-felügyelősége alól felmenteni kéri s erre Kérészi István tanárt ajánlja.

Szinyei Gerzson tanár ezen lemondása elfogadtatik s Kérészi István tanárnak ezen állásra leendő alkalmazása helyeseltetik ugyan, azonban ennek végrehajtásával az egyházkerületi tanügyi bizottmány bizatik meg, mely is utasittatik, hogy Szinyei Gerzsonnal összeszámoljon, tegyen továbbá jelentést a könyvraktár állásáról s számítást ennek jövedelméről, eszközölje annak átadását, esetleg tegyen javaslatot az ujonnan választott raktár-felügyelő mikénti díjazásáról, s végre miután Szinyei tanár teendői, ha a raktárkezelés tőle elvétetik, tetemesen megkevesednek, tanórái száma szaporításáról is intézkedjék.

e) A jelentés többi pontjai:
tudomásul vétetnek.

51. Sárospataki főiskolánk legújabbban megállapított s közgyűlésileg is elfogadott kormányzati rendszabályainak értelmében, ez intézet összes szellemi ügyeinek vezetése, az ugynevezett *tanügyi bizottságra* levén bízva, mely az egyházkerület által hat évre választott 4 egyházi és 4 világi tagból áll, a gimnáziumi és akadémiai igazgatón kívül; anyagi ügyeinek kezelése pedig a *számvevőszéknek* tüzetvén ki feladatául, mely a főiskolai aligondnokon kívül, ugyancsak hat évre választott hat, fele részben egyházi, fele részben pedig világi tagokból alakuland, a két irányu kormányzati ágba szükséges tagok megválasztása lett szükségessé.

E célból megejtetvén e szükséges szavazat, általános többséggel, a tanügyi bizottság tagjaiul, egyházi részről: *Prágai Lajos* alsóborsodi, *Török József* gömöri esperes, továbbá *Fejes István* és *Terhes Barna* lelkészek; világi részről *B. Vay Sándor*, *Bárczay Ödön*, *Dr. Lengyel Endre* és *Payzsos János*; a számvevőszékbe pedig *Laki András* esperes, *Nagy Pál*, *Batta József* lelkészek, s *Bódogh Albert*, *Kovács Károly*, *Mesko Sándor* választattak meg.

52. Ugyanazon kormányzati rendszabály, ott, hol a sárospataki főiskola közvetlen felügyeletéről szól, aképen rendelkezik, hogy eme felügyeletet az egyházkerület közvetlenül és különösen az egyházak által választott egyházi és világi főiskolai aligondnokok által gyakorolja.

E tekintetben úgy intézkedett egyházkerületünk, hogy miután főiskolánk jelenlegi érdemes világi aligondnoka, különben is a kivánt módon történt közbizalom utján folytatja, régibb idő óta, hivatalát, csakis egyházi elnök-társára nézve szükséges a kivánt újabb szavazás; minthogy e helyet, régi hagyományos szokásainknál fogva, rendesen az alsózempléni esperes foglalta el; a miért is szuperintendens urat bizta meg, hogy ez utóbbi aligondnokságra való szavazásra s annak a legközelebbi pálnapi egyházkerületi tanügyi és számvevőszéki bizottsági gyűlésre való beadására, hívja fel az egyházakat.

53. Püspök ur jelenti, hogy a sárospataki főiskolai gazdasági választmány, a neki adott utasításhoz képest, megtette ajánlatát a megválasztandó *jogigazgatói hivatal* betöltése iránt s e mellett hozzá is érkeztek több részről ajánlkozások, mindnyájan okmányokkal igazolván ez állomás betöltéséhez szükséges képességek.

Közgyűlésünk tért akarván nyitni, e nagy horderejű hivatal betöltése iránt támadható minden igényeknek, a köztudomásra hozott jelentkezők neveit, titkos szavazat alá bocsátá, melynek eredménye az lett, hogy a nevezett hivatalra, általános szótöbbséggel, *Németh László*, nagymihályi okleveles ügyvéd, választatott meg; ki is személyesen jelen levén, még a gyűlés folyama alatt letette esküjét, s szívélyes üdvözetünk mellett, fölhivatott, hogy miután halaszthatlan és több tekintetben rendezésre váró iskolai gazdasági ügyeink szükségessé teszik hivatalának minél előbb való elfoglalását, lakását ez évi december hó 1-én okvetlenül tegye át Sárospatakra; sőt míg ez megtörténhetnék is, ott mindannyiszor személyesen megjelenjen, valamennyiszor a gazdasági választmányt, szükség esetében, erre fölhívja.

54. Ezzel kapcsolatban fölemlítettett, hogy a jogigazgatói teendőket, különösen azoknak jogi végzendőit, *Szakácsi Dániel*, sárospataki ügyvéd, volt szives, felkérés utján, ideiglenesen magára

vállalni és elintézni; miért méltányos dolog, hogy nevezett ügyvéd, szives fáradozásaiért és tanusított buzgalmaért, kellő jutalmazásban részesüljön.

Midőn egyházkerületünk, *Szakácsi Dánielnek*, eddig tanusított buzgalmaért, őszinte köszönetét nyilvánítja, egyuttal megbizsa a gazdasági választmányt, hogy nevezett ügyvéd urnak, végzett fáradozásához méltó, tőlünk kitelhető külön díjazását, annak idejében eszközölje.

55. A főiskola ujonnan alakított gazdasági választmánya, működéséről jelentést tesz, melyben

a) értesít, hogy azon körülmény miatt, miszerint a gimnáziumi igazgató egyszersmind a tápintézet igazgatója is, a gazdasági választmányban származott hiányt, az egyházkerületi küldöttség határozata folytán, Zsindely István tanár megválasztásával betöltötte s az eként megalakult választmány elnökeül Zsindely István lön megválasztva.

Tudomásul vétetik.

b) Tudatja, hogy a folyó évben Patakon tartott nyári közgyűlés 20. számú határozata értelmében, az építkezés tovább vitelére vállalkozott szakértővel a szerződést megkötötte, s ezen szerződést másolatban, megerősítés végett, beterjeszti.

A gazdasági választmány eljárása tudomásul vétetvén, a szerződés megerősítettetik.

c) Értesít, hogy a foganatba vett építkezést, az egyházkerület határozata folytán, az elfogadott terv szerint, szakadatlan folytatja.

A mi illeti az épület homlokzatára fából felállítandó tornyot, melynek vázlata már készen van, hogy ez egyrészt az ästhetikai izlésnek nem fog megfelelni, más résztől, hogy ez az óra és harangok elhelyezésére nem lesz alkalmas és különösen nem lesz tartós, sőt magát az épület homlokzatát is veszélyezteti, mely véleményében támogatja magának az építést vezető szakértőnek beterjesztett véleményes nyilatkozata.

E tekintetben egyházkerületünk utasítja a gazdasági választmányt, hogy az épületet, különösen a kérdéses tornyot egy szakértővel vizsgálta meg s az építést vezető és ezen ujabban felkérendő szakértővel egyetértőleg, készítsen a torony elhelyezésére tervet s ha netalán az építési terv e tekintetben kivihetetlen lenne, a harangoknak más alkalmas s a szép izlésnek megfelelő helyen leendő elhelyezése felől intézkedjék.

d) Feltünteti azon összegeket, melyek a megkezdett építkezés folytatására szükségesek és mivel ezek fedezésére az építkezési pénztárban pénzalap nincs, tudatja, hogy a miskolci takarékpénztárból már eddig tizenegyezer frtot vett fel s a sátoralja-ujhelyi takarékpénztárban elhelyezett tőkék egy részét is felhasználta, valamint lépéseket tett nyári közgyűlésünk határozata folytán felveendő törlesztési kölcsön kieszközlésére. Itt azonban telekkönyvi akadályokba ütközött, mert a mosolygó pusztá kevés a felveendő kölcsön alapjául, a pataki birtokok még telekkönyvileg átírva nincsenek; de ha átírattnak, sem jelölhetők ki jelzálogul, mivel azokra az összes közbirtokosság által, örökváltság eszközésére felvett teher van, első helyen, bekebelezve; az istvánházi pusztá még ma is a Horváth Mária nevén áll s arra is

19 ezer forint kincstári illeték van betáblázva, nem is említve, hogy a főiskola által a hagyományozóknak kifizetendő összegek is be fognak a tulajdonjog átírásával egyidejűleg kebeleztetni; addig pedig, míg mindezen nehézségek elháríthatnak, az építés folytatása céljából, mulhatatlanul pénzre van szükség.

Egyházkerületünk e tekintetben, folyó évi nyári közgyűlésében már határozatot hozván; ezen határozatához, hogy t. i. a magyar földhitelintézettől eszközendő törlesztési kölcsönnel fedezi az építkezés kiadásait, továbbra is ragaszkodik és utasítja a gazdasági választmányt, hogy ezen határozatot mielőbb sikeresíteni igyekezzék, törekedjék a felmerült telekkönyvi akadályokat mielőbb elhárítani, tegyen lépéseket ezen pénzművelet mielőbbi keresztülvitele iránt; addig azonban a folyó szükségletet ujabban felveendő kölcsönnel fedezze. Utasítatik továbbá: tegye tanácskozás tárgyává azon körülményt is, hogy a felveendő kölcsön kamatai és törlesztési részletei miből lesznek fedezendőek és ha ezen összegnek az egyházkerület egyes egyházaira a lélekszám arányában leendő kivetését látná jónak véleményezni, tegyen ez irányban is pontos számítást.

e) Felterjeszti és magáévá teszi a főiskolai orvosnak a kórház elhelyezésére vonatkozó előterjesztését, melyben mult évi őszi közgyűlésünk 23-ik számú határozatára s azon figyelembe veendő körülményre hivatkozva, hogy a jelenlegi kórház és kórterem céljának meg nem felel, mert ragályos és nem ragályos betegeket benne külön elhelyezni nem lehet, a mit pedig a közegészségügyi törvény is szigorúan követel: a közkórháznak más helyiségre leendő elszállítását véleményezi s erre azon házat, melyben eddig Steinfeld nyomdász lakott, tartja legcélszerűsában berendezhetőnek.

Ezen ajánlat folytán egyházkerületünk megengedi, hogy a kórház eddigi helyéről az ugynevezett Steinfeld-féle házba helyeztessék.

f) Folyó évi nyári közgyűlésünk jegyzőkönyvének 12-ik pontjában, gazdasági választmány megbízatván a Fáter Sándor részére a megszavazott 6000 frt. kölcsön kiadására, azon esetben, ha a felállított épület értéke kellő biztosítékot nyújt, a kiadandó részlet tőkeösszege iránt; választmány jelenti, miszerint a főiskola györgyarlói birtokán, az épületeket küldöttség által megnézetvén, azon tapasztalatra jött, hogy az először átvett 6000 frt. áru épületről szóló okmány sincs rendben, ennek folytán azt a helyszínen, az épületekkel egybevetvén, hitelesítette s aláírta.

Nevezett bérlőnek, egy 2-ik pótszerződés értelmében, az lett engedélyezve, hogy a haszonbéri összegből évenként 500 forintot fordíthat építkezésre; ezen engedély folytán még a mult évben 1662 frt. áru épület vétetett át, tőke és a kitett összeg neki a haszonbéri összegbe be is számíttatott.

A 3-ik pótszerződés értelmében ismét 6000 frt. szavaztatott meg; ezen összegre már 4388 frt. áru épület, leltár és rajz mellett, átvétetett, s a nevezett összeg népbanki betéti könyvekkel kifizettetett; a még hátralévő 1612 frtra az építkezés folyamatban van s még ez évben átvevés alá jő. Így a györgyarlói birtokon, a három év alatt kötött három rendbeli pótszerződés értelmében, 13662 frt. áru épülete lesz a főiskolának, melyért Fráter Sándor ur 1092 frt. 96 kr. bérösszeget fizet évenként.

32. Ezenfelül a földekért, a hat első év mindenikére, 3916 frt. 36 krt, így összesen 5009 frt. 23 krt, a hat utolsó év mindenikére 6171 frt. 80 krt, így összesen 7264 frt. 76 kr. Ezenkívül a vizszabályozási költséget, mely ez évre 1434 frt. 86 krt. tesz.

Ezen jelentés tudomásul vétetvén, gazdasági választmány eljárása helyeseltetik.

g) Arról értesít, hogy az uszodát a folyó évi szeptember 7-én dühöngött vihar összetörte. Szakértővel megvizsgáltatván az uszodát, miután fái nagyrészen elkorhadtak, s legnagyobb részében ujjakkal cserélendőek fel, annak jókarba helyezése 700 frtba kerülne, fája 400 frtra van becsülve.

Egyházkerületünk nem tartja, ez idő szerint, szükségesnek az uszoda újra felállítását, annyival inkább, mivel, az iskolai év végének előbbre tétele miatt, a fordési időszak jelentékeny mérvben megrövidült s utasítja a gazdasági választmányt, hogy ennek fáját adja el, s a befolyandó összeget, mint az uszoda alapját, takarékpénztárilag külön kezelje.

h) A Várkonyi Gábor elleni árverés, kinél a főiskola 500 frt. követelése veszendőben volt, megsemmisítettvén, új árverés tartatott, hol az elárverezett szőlőt ismét a főiskola vette meg 5855 frtért, de azt azonnal áruba bocsátotta, s így a főiskola követelése biztosítva van.

Tudomásul vétetik s gazdasági választmány utasítatik, hogy ezen szőlőt, mihelyt a főiskola vesztesége nélkül lehet, azonnal adja el.

i) A folyó évben Sárospatakon tartott közgyűlésünk 29. számú határozatával, Eperjesi József volt főbizományossal történt számozkodás a gazdasági választmányhoz lévén megvizsgálás és véleményadás végett áttéve: jelenti gazdasági választmány, hogy azt, említett határozatunk értelmében, Szakácsi Dániel ügyvéddel közölte, kinek véleménye alapján indítványozza, hogy ha Eperjesi József nejevel együtt 1532 frt. 8 krt terhél elfogad, s erről szabályszerű 8%-kal és pedig 1872. július 15-ik napjától kamatozó kötvényt állít ki, akkor neki a behajthatókul jelzett 623 frt. 8 krból 588 frt. 64 kr., a behajthatatlanoknak irt 968 frt. 5 krból pedig 662 frt. 27 kr., összesen tehát 1250 frt. 91 kr. engedjék el, ellenesetben régi szerződése alapján pereltessék meg.

Ezen indítványt egyházkerületünk magáévá teszi, s utasítja gazdasági választmányt, hogy az ebben előadottakat hajtsa végre és ha Eperjesi József s neje 1532 frt. 8 krról, egyetemleges kötelező s ingatlan vagyonaikra bekebelezendő, kötvényt adni nem volna hajlandó, Eperjesi urat, régi szerződése alapján, azonnal perelje meg.

† k) Beterjeszi a folyó évi nyári közgyűlés, 15. pontja alapján, a főiskola nyomdájából kikerült könyvek mikénti elárúsítása tárgyában keletkezett véleményét, melyszerint az egyházmegyei bizományi rendszert, melynek életbeléptetését egyházkerületünk még múlt évi pelsűci gyűlésében elhatározta, csak az egyházmegyék jóállása mellett látja keresztülvihetőnek.

De minthogy ezáltal egyedül csak a főbizományos biztosítatnék s még magában nem lenne elérve azon cél, hogy népiskolai könyveink kelendősege emeltessék: indítványozza gazdasági választmány, miszerint mondja ki egyházkerületünk, hogy a hatósága alatti népiskolákban, kizárólag az általa kiadott vagy elfogadott sárospataki könyvek taníttassanak.

A gazdasági választmány mindkét indítványa helyesléssel találkozván, kimondja egyházkerületünk, hogy a kebelében fennálló népiskolákat kötelezi a Sárospatakon megjelenő s egyházkerület által elfogadott könyvek tanítására, utasítván az egyházmegyét, hogy a canonica visitatio által szerezzenek tudomást ezen intézkedés végrehajtása tekintetében, az egyházmegyei bizományi rendszert pedig csak az egyházmegyék jóállása mellett állítja fel; felhíván az egyházmegyék espereseit, hogy hatáskörükben minden lehetőséget kihasználva, ezen népiskolai könyvek minél szélesebb körben való terjesztésére.

- 56.** A déteri birtok felügyeletére felkért küldöttség által ugyanazon birtok állásáról s az ott felmerült építkezésekről beterjesztett részletes és kimerítő jelentés

tudomásul vétetik s küldöttségnek ezen birtok kezelése körül tanusított buzgalmaért, egyházkerületünk szíves köszönetét nyilvánítván, nemcsak annak további felügyeletére kéri fel, hanem egyszersmind feljogosítja küldöttséget, hogy a birtokot tegye eladóvá, s ha arra kedvező feltételek mellett vevő jelentkeznék, adjon ez iránt véleményes jelentést.

- 57.** Olvastatott Kérészy Barna főiskolai gimnáziumi tanárnak kérvénye, melyben alsó-vadászi lelkeszsé történt elválasztatása következtében, tanári hivatalától magát a folyó 187⁶/₇. tanév második felének kezdetével fölmentetni kéri.

Kérészy Barna, tanári hivatalában szerzett érdemei elismerése mellett, saját kérelmére, a folyó tanév második felének kezdetétől, hivatalától fölmentetik. Ennek következtében :

- 58.** Főiskolánkban egy gimnáziumi tanszék jövén üresedésbe s lévén betöltendő:

Erre, a tanári kar ajánlatának figyelembe vétele mellett, közszavazás útján, Kovácsy Sándor tályai segédlelkész, iskolánk egykori jeles növendéke, választatott meg; utasítatván, hogy amennyiben az elválasztott egyén, a szabályaink értelmében is már szükségessé vált tanári oklevéllel még ellátva nincs, azzal legfőleg 2 év alatt magát lássa el, addig pedig tanári fizetése nem a rendes 1200, hanem 1000 frt. leend. Ez alkalommal figyelmeztetnek főiskolánk többi tanárai is, kiknek elválasztásukkor a tanári képesítő vizsga letétele kötelezővé tétetett, hogy ebbeli kötelezettségöknek mielőbb tegyenek eleget.

- 59.** Folyó évi sárospataki nyári közgyűlésünk jegyzőkönyvének 30-ik száma alatt, Kovács Gábor, végzett theologus, iskolánk növendéke, elismeretek szerezhetése végett, tanárképezdébe óhajtván fölvetni: e célra anyagi segílyt kért, s kérelmére egyházkerületi küldöttség lön utasítva, hogy találjon módot folyamodónak valamely pénzalapból legalább 200 forinttal lehető segílyezésére. Jelentetik azonban, hogy nem lévén jelen pénzügyi nyomasztó viszonyok közt ily pénzalap a főiskola rendelkezésére, a kívánt segíly, a kérvényező részére, kieszközölhető nem volt.

Egyházkerületi pénzügyi bizottság bizatik meg ezen segílynek valamelyik egyházkerületi pénztárból lehető kieszközlésére.

60. Olvastatott *Déter* község előljáróságának folyamodványa, melyben az általuk építendő templomhoz szükséges néhány szál fának, az ottani erdőből való adományozását kérelmezi.

Egyházkerületünk, felekezeti tekintetek nélkül, szívesen segíelyezvén, tehetségéhez képest, mindennemű valláserkölcsi ügyet, nevezett község kérelmét teljesíti s a kívánt néhány szálfának, a mutatkozó szükséghez képest való kiszolgáltatását, a birtok feletti felügyelőségre bizza.

61. *Nagy Gusztáv*, sárospataki theologiai szakelnök, jelenti, hogy *Kalas József*, a részére, mult egyházkerületi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 34-ik pontjában engedélyezett, kápláni pótvizsgát, az e célra kinevezett küldöttség előtt, letette s vizsgája elfogadtatván, az egyháztörténetből és apologetica dogmatikából „jó“ osztályzatot nyert.

Jelentése tudomásul vétetik s nevezett *Kalas Józsefnek* ideiglenes bizonyítványa, a jelen pótvizsga eredményének figyelembe vételével, oly rendes és teljes bizonyítvánnyal cserélendő ki, melyben minden tantárgyból „jó“ osztályzat irandó.

62. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmánynak, egyházkerületünk miskolci főleány-növeldjének állapotáról szóló jelentése, melyből kitűnik az, hogy a nevezett intézet, rendeltetéséhez képest, hiven teljesíti feladatát; emelkedik folyvást jóhírében s méltán képezi diszét és büszkeségét az egyházkerületnek. Ezzel kapcsolatban azon kérést terjeszti elő, melyszerint engedtetnénk meg az, hogy ez intézet igazgatója, ingyen lakásban részesüljön; mód nyujtatván neki ez áldozat meghozatala által arra, hogy az anyagi kiadás terheitől, legalább részben, megszabadulva, méginkább virágzóvá tegye intézetét.

A pénzügyi választmánynak leány-növeldénk kedvező állására vonatkozó jelentése örvendetes tudomásul vétetik; a mi pedig kérését illeti: egyházkerületünk szivén hordván, ez intézet sorsát és virágzását, érte még áldozatokra is kész s ezért igazgató tanárának, a kért ingyenlakást megadja; természetesen kimondván azt, hogy az eddig lakdíj cimen adott összeg részére többé ki nem adatik.

63. Olvastatott a sárospataki főiskola negyedéves *bölcsészet-hittanszaki ifjak* kérelme, melyben hivatkozva azon régibb idő óta élvezett kiváltságukra, melynélfogva ők, mint ünnepi követek, ünnepet mindég magukban, más tanszaki osztály tagjainak beosztása nélkül, választhattak; most pedig a jogi tanfolyam újabb szervezése következtében, a negyedéves jogi osztály is felállítatván, s annak tagjai velük a választásnál egy sorba helyeztetvén, ez intézkedés által egyik igen nevezetes megélhetési forrástól fosztattak meg; alázatosan kérik azért, hogy eddig élvezett ünnepválasztási elsőbbségi joguk továbbra is fentartassék.

Nevezett ifjak kérelmét, egyházkerületünk méltányosnak tartván, megadja; sőt, egyéb okok mellett, meggondolván azt, hogy a kegyes hivek áldozatkészsége előtt, a legatioi intézmény alapításában, első sorban kétségtelenül a leendő lelkészek, tehát theológusok segíelyeztetése és képzése lebegett, s így a kiválóan részükre alapított jótétemény élvezésénél őket, mások sérelme nélkül, méltán elsőbbség illeti: ezennel határozatképen kimondja, hogy jövőre ünnepet elsőben mindig, iskolai év szerint, egy-egy theologiai osztály választ s így ő utánuk a megfelelő jogi osztályok.

64. Egyházkerületünk, folyó évi tavaszi közgyűlésében, 48. és 99-ik szám alatt hozott határozatával, megbizta a pénzügyi választmányt, hogy az egyházkerület lelkészei részére javaslatba hozott nyugdíjintézet alakítására vonatkozó s egyházkerületünkre beadott tervezeteket bírálja meg.

A pénzügyi választmány ezen megbízásnak eleget téve, beterjesztett jelentésében mindkét indítványt beható vizsgálat alá vette, s melegen felkarolta a javaslatokban megpendített azon eszmét, hogy egyházkerületünk lelkészei részére egy nyug- és gyámintézet alakíttassék s annak alakítása iránt következő indítványt tesz:

1. Hogy egyházkerületünk, az államtól nyert segély felét, 10 évig tőkésítvén (ha addig az államsegély egyházkerületünknek kiadatik), ebből vesse meg alapját a lelkészi nyug- és gyámintézetnek.

2. Hivassanak fel egyházmegyei úton lelkészeink arra, hogy szabadelhatározásuk folytán, ezen humanus és kiszámíthatlan fontosságú s rég óhajtott intézet megalakíthatása céljából, 10 évig fizessék a reájok esendő s egyházkerületileg megállapítandó összeget.

Ezen két forrásból előálló jövedelem 10 év múlva hatalmasan megvetendő a tervezett új intézet alapját.

Egyházkerületünk melegen érzi egy ily, elgyengült, szegény lelkészeinken, azok özvegyein, árváin segítő gyám- és nyugdíjintézet szükségét, de mielőtt ezen kérdésben határozatot hozna, szükségesnek látja, hogy ez iránt maguk az illető lelkészek hallgattassanak meg; azért ezen tervezetet illetőleg, véleményes javaslatot az egyes egyházmegyéknek kiadatni határozza, oly célból, hogy ezek a lelkészek véleményét ez irányban kipuhatolván, jövő tavaszi gyűlésünkre tegyenek jelentést e tárgyban.

65. Olvastatott a legyes-bényei egyháznak a lelkészi és tanítói földek után igen tetemes összegre felszaporodott adóhátrálék kiegyenlítése ügyében beadott panaszos folyamodványa, melyben nevezett egyház, a felmerült tetemes adóhátrálék terhét, magáról a lelkészre és tanítóra igyekszik háritani s ezen ügy tisztázása és kiegyenlítése céljából egyházkerületi küldöttséget kér kiküldetni.

Egyházkerületünk a legyes-bényei egyháznak adóhátrálékai törlesztésére már 300 forint segélyt adott, mely összegről nemcsak, hogy be nem számolt ezen egyház, sőt kérvényéből azt kell következtetni, hogy azt rendeltetése céljától elvonta, s azzal nem adóhátrálékát törleszté, mert akkor oly tetemes hátráléka, minő a kérvényben említettik, nem lehetne. Ennélfogva ezen ügy s a panaszban előadott körülmények megvizsgálására s az egyháznak a fennebb érintett 300 forint segély hova fordítása iránti megszámloltatására, saját kérelme folytán, Prágay Lajos esperes és Payzsos János segédgondnok elnökletük alatt, dr. Bódogh Albert, Fejes István és Mitrovics Gyula tagokból álló küldöttség küldetik ki, beadandó jelentésük alapján fogván ezen ügyben véghatározat hozatni.

66. Ugyancsak legyes-bényei lelkész, Nagy Károly, az egyházban felszaporodott tetemes adóhátrálék miatt felmerült zavargásokról tesz jelentést és ezen zavarok lecsendesítése céljából késznek nyilatkozik az adóhátrálék egy részét magára vállalni, a minek kiegyenlítésére a hollandi tárból 100 forint segélyt s 100 forint kölcsönt kér.

A legyes bényei egyházba, az adóhátrálék felszaporodása indokának megvizsgálására s az egyháznak a már előbb nyert tetemes segély hova fordítása felől leendő megszámloltatására, egyházkerületi küldöttség lévén kiküldve, ugyanaz a lelkes kérelmében előadottak megvizsgálására is utasittatik; eljárásuk eredményétől tétetvén függővé, hogy a lelkész által kért kölcsön és segély kiadassék-e vagy nem?

67. Olvastatott a golopi egyház azon folyamodványa, melyben kérelmezi, hogy egyházkerületünk az alsózempléni egyházmegyének, folyó évi március 29-én, Sárospatakon, 36. szám alatt hozott azon határozatát hagyja helyben, melyben iskolatanítója, Gönczi Sámuel elmozdítását kimondja, s őt a folyó évi szeptember 29-én az egyház elhagyására utasítja, s a golopi egyházat új tanító meghívására feljogosítja; ugyanazon egyházmegyének folyó évi augusztus 29-én Sárospatakon tartott közgyűléséből 29-ik szám alatt kiadott azon határozata ellenében, melyben ugyanazon tanító, a nevezett egyházban, a jövő tavaszig, illetőleg április 24-ig, meghagyatik.

Az egyházmegye intézkedése — alapját abban találván, hogy a tanítók változására vonatkozólag hozott törvényt, egyházkerületünk, az első határozat után, de a neheztelt határozat hozatala előtt, megváltoztatta s a tanítók változásának határidejét tavaszra tette át — megerősítették s Gönczi Sámuel, a golopi egyházban, a jövő tavaszig, azaz április 24-ig, meghagyatik; megengedtetvén az egyháznak, hogy a jövő tavasszal új tanítót állíthasson be; a mikor Gönczi Sámuel ezen egyházat, az egyházmegyének e tekintetben egyező két határozata alapján, elhagyni köteles.

68. A gömör-szkárosi egyház, iskola-építhetés céljából, országos könyöradomány gyűjtetést kér részére a nagyméltóságú belügyminisztériumnál kieszközöltetni, mely kérvénye a gömöri egyházmegye által pártolólággal terjesztetik föl.

Egyházkerületünk méltányolván a gömör-szkárosi egyház kérvényében előadott indokokat, főtit. püspök urat kéri fel, nevezett egyház kérvényének, a nagyméltóságú belügyminisztériumhoz ajánlólag leendő felterjesztésére.

69. Ez ideig szokásban és használatban levő, egyházi szervezkedésünk különféle hivatalnokainak fölavatási alkalmainál szükséges eskü-minták, részint tartalmi, részint alaki tekintetben, nem felelve meg többé a kívánalmaknak, indítványba tétetett, hogy célszerű lenne azokat ujabban átnézni s a szükségesnek látszó módosításokat vagy javításokat és kiegészítéseket megtenni.

A kivánt módosítások előleges megtételével s általában egy alkalmasabb eskü-minta készítésével, jegyzői kar, azon utasítással, bizatik meg, hogy azt idejében összeállítván, átnézés és megvitatás végett, főtitiszteletű szuperintendens ur elnöklete alatt: *Prágai Lajos, Debreczeni Gábor, Bornemisza József, Varga József, Ragályi György, Szathmári Pál*, báró *Vay Béla* urakból álló, e célra kiküldött, bizottsághoz adja be, hogy így e bizottság, majd közelebbi tavaszi közgyűlésünk elé, ez ügyben jelentését megtehesse.

70. Olvastatott *Horváth Gyula*, sátoralja-ujhelyi segédlelkész folyamodványa, melyben előadva azt, hogy ő 1875. évi április havában, mint végzett hittanhallgató, egyházi szükségből, azon kikötés mellett rendeltetett ugyan a nevezett egyházba ideiglenesen segédlelkészül, hogy a

szükséges bekebelezési vizsgát, még ugyanazon év júliusában tartozik letenni; ezt azonban csak ez évben tette le; tekintetbe véve azért azt, hogy a vizsgára való későbbi jelentkezés segédlelkészi és tanítói sok elfoglaltatása miatt történt: engedtessek meg neki az, hogy a második, vagyis papi vizsgát már az 1877-ik évi aratás alkalmával letehesse.

Folyamodó kérelme, lelkészvizsgai rendtartásunk törvényeibe ütköztén, nem teljesíthető.

71. *Verédy Károly* jelenti, hogy a magyar királyi vallás- és közoktatási minisztérium által Abauj-Tornamegye tanfelügyelőjévé neveztetvén ki, hivatalát elfoglalta.

Örvendetes tudomásul vétetik s szívesen kívánjuk, hogy népnevelésünk érdekében kifejtett munkásságát kellő siker koronázza meg.

72. *Klein Alfred*, sátoralja-ujhelyi könyvkereskedő és kiadó, a sárospataki főiskolai könyvbizományosságra nézve jelentett be ajánlatokat.

A jelenlegi főbizományossal, több évre terjedő szerződése lévén az egyházkerületnek, ily idő és szükség nélküli dolgok és arra vonatkozó ajánlatok feletti tanácskozásokba nem bocsátkozhatik.

73. *Soltész Johanna*, néhai idősb *Szabó József*, volt tanítónak özvegye, özvegyi illetőségének mostoha gyermekei részéről való kielégítése iránt kérelmezvén:

Ez ügy, lehető elintézése az abauji esperesi hivatalhoz tétetik át.

74. Lukács Mihály, felsőzempléni egyházmegyébe kebelezett morvai tanító, 84 forint segélyt kér.

Miután az egyházmegye által ajánlva nem lett és kérelmét az egyházmegye mellőzésével adta be: kérvénye, véleményezés végett, a felsőzempléni egyházmegyéhez visszaküldetik.

75. Szilágyi István, bánóczi lelkész, díjlevelének bemutatása mellett, állandó segélyt kér.

Miután folyamodó kérvényét az egyházmegye mellőzésével adta be: kérvénye, indokolt vélemény adás végett, a felsőzempléni egyházmegyéhez tétetik vissza.

76. Államsegélyért folyamodnak és arra ajánlatnak: a gömöri egyházmegyéből a berzétei egyház.

Felsőborsodból a barcikai, damaki egyházak és Lácza Dániel szakácsii tanító.

Ungból a botfalvai egyház. Államsegélyért folyamodnak még Barati Ferenc t.-kenézi s Nagy Menyhért tarnóci lelkészek.

Folyamodványaik az államsegélyosztó egyházkerületi bizottsághoz áttétetnek.

77. A hollandi gyámtárból segélyre ajánlatik: Szabó Lajos volt szuhafői tanító özvegye Istók Mária.

78. Bármely tárból segélyt kérnek: Nagy János lénárdfalvi tanító, Nemes Lajos k.-vágási lelkész.

79. Kölcsönre ajánlatik a tolcsvai egyház.

80. Kölcsönt és két évi kamata elengedését kéri Kovács János vámos-ujfalusi lelkész.

Mіндеzen kérvényezőknek kérelmeik, a pénzügyi választmányhoz áttétetnek.

81. Állandó segélyre ajánlatnak, a hidvégardói egyház, Kozma Dávid tanító és Baskai János pamlényi lelkész.

Miután egyházkerületünk elegendő pénzerővel nem rendelkezik arra nézve, hogy akár egyeseket, akár egyházakat állandóan, nagyobb mérvben, segélyezzen és ennél fogva állandó segélyt csak rendkívüli esetben adhat: ezen kérvények az illető egyházmegyéknek oly utasítással küldetnek vissza, hogy ajánlataikat bővebben indokolják és az illető folyamodó lelkész és tanítókra nézve, kérvényükhöz azok díjlevelét is mutassák be.

Jegyzették: *Bálint József*, egyházkerületi főjegyző: az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 38, 40, 42, 43, 49, 57, 58, 59 ;

Mitrovics Gyula, aljegyző: A lelkészavatási templomi ünnepélyt s a 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 35, 36, 37, 44, 45, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 60, 61, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 73 ;

Debreczenyi Bertalan, világi jegyző: a 28, 30, 39, 41, 48, 50—a), b), c), d), e), 55— a), b), c), d), e), f), g), h), i), k), 56, 64, 65, 66, 67, 68, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81. pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

A lelkészavatási templomi ünnepély leírása.

1. Főgondnok ur gyülésünkön meg nem jelenhetése elnökileg jelentetik.
2. Bárczay Albert és Lovász Miklós segédgondnokok elmaradásuk okairól szintén jelentést tesznek.
3. A képviselők megbízó levelei igazoltatnak.
4. A szavazatképes egyházmegyei képviselők száma meghatároztatik.
5. Mitrovics Gyula aljegyzői hivatalát, eskületétel mellett, elfoglalja.
6. A magy. kir. vallás- és közokt. minisztériumnak intézvényei: a törvénytelen gyermekek hadkötelezettségére nézve szükséges anyakönyvi bejegyzések.
7. " " " a hadköteles egyéneknek mozgósítás esetére állomásaikon meghagyhatása és nyilvántartása.
8. " " " a középiskolai rendtartást és fegyelmet illető új szabályzat.
9. " " " a felekezeti gimnáziumokban szükséges előmeneteli jegyek megállapítása.
10. " " " az egyéves önkéntességi intézményre vonatkozó némely módosítások.
11. " " " a hivatalos levélpósta küldemények csomagolása.
12. " " " az 1876. évi államsegély utalványozása.
13. " " " a hadköteles egyének nősülése tárgyában kelt újabb szabályzat.
14. " " " a Deák Ferenc emléksobrára kiküldött gyűjtő-ívek.
15. " " " a Balla Athanáz által román és szerb tanulók részére tett alapítványra nézve kívánt fölvilágosítás ügyében.
16. A testvéregyházkerületek jegyző- és névkönyvei s a rimaszombati egyesült prot. gimnázium mult iskolai évről szóló jelentései megküldetnek.
17. Czékus István tiszai ágostai hitvallásu püspök értesítése Péchy Tamásnak azon egyházkerület felügyelőjévé lett választatása iránt.
18. Dunántuli püspök, Papp Gábor, a sár-ladányi egyházat hirdetés utjáni segélyezésre ajánlja.
19. Blaikie G. Vilmos és Taylor Róbert egyházkerületünkhöz intézett levele.
20. Török Pál püspök levele egy névtelen alapítvány ügyében.
21. Alsóborsod indítványa a tanári nyugdíjazás ügyében.
22. A dr. Soltész János és Ferenc nyugdíjazásuk ügyében vizsgálat rendeltetik.
23. Alsóborsodból Tóth Dániel egyházmegyei főjegyzővé lett választása jelentetik.
24. Abaujból a nádasdi templomhelyiség eladatásának ügye fölterjesztetik.
25. Ugyanonnan az alpári tanítói díjlevél s az alpár-ujfalusi és kéri lelkész közötti egyesség megerősítettetik.
26. Az ugyanonnan fölterjesztett csenyétei csereügy megerősítettetik.
27. Ugyanott a makranczi templomhelyiség elárusíthatása megengedettetik.
28. Ugyanott a tornyos-németi lelkészi belsőség egy részének eladatása jóváhagyatik.
29. Felsőborsodban a meszesi paplak beltelke egy részének eladatása megengedettetik.
30. Ugyanazon egyházmegyének a barcikai templomi szék-perben hozott ítélete jóváhagyatik.

31. Az ungi egyházmegye a Rhédey-féle követelés ügyében ismét intézkedést kér.
32. Ugyanonnan jelentik, hogy a népiskolai könyvek elárusítására alkalmas egyének bizattak meg.
33. Ugyanazon egyházmegyének a cseppelyi megürült papi állomás ügyében tett pótló intézkedése jóváhagyatik.
34. Ugyanazon egyházmegye, a sárospataki főiskola kormányzati, jogi, anyagi és szellemi ügyeiben legujabban létrejött szervezetét egész terjedelmében kinyomatni s egyházkerültszerte közzététetni kívánja.
35. Ugyanazon egyházmegye, a főiskolai számvevőszéken magát Makkay Dániel által képviselteti.
36. „ „ „ kívánja, hogy az 5 frton alóli tőkék behajtása iránt hozott határozat semmisítették meg.
37. Ugyanazon egyházmegye, a „pesti biztosító-intézetnél“ a lelkészek és tanítók terménybeli ingóságaira nézve is kéri a 10⁰/₀ leengedését eszközöltetni.
38. A gömöri egyházmegye határozata, a ragályi egyház tulajdonát képező beltelekrésznek eladatasára nézve, jóváhagyatik.
39. Ugyanazon egyházmegyéből a jánosii anya- és bellényi leányegyház közt fenforgó ügy felterjesztetvén, elintéztetik.
40. A tornai egyházmegye magát a főiskola számvevőszékén Barna Antal által képviselteti.
41. Ugyanazon egyházmegyének a szőlős-ardói anya- és leányegyházai közt fenforgó adóügyben hozott határozata jóváhagyatik.
42. Az alsózempléni egyházmegyének a tarcali lelkész használatában levő 1/2 vékás föld eladatasát tárgyzó határozata szintén jóváhagyatik.
43. Ugyanazon egyházmegye, a 6 osztályra készített népiskolai tantervet elfogadás végett fölterjeszti.
44. Ugyanazon egyházmegye Nagy József karcsai lelkész halálát jelenti.
45. Ugyanazon egyházmegye, a kebelében történt lelkészi és tanítói változásokról és elhelyezésekről jelentést tesz.
46. Ugyanazon egyházmegye a népiskolai könyvek elárusítására egyéneket nevez ki.
47. Ugyanez iránt az alsóborsodi egyházmegye is hasonló intézkedést tesz.
48. A felsözempléni egyházmegye határozata, a gercselyi díjlevél ügyében, helybenhagyatik.
49. A fölavatott ifju lelkészek által különböző célokra tett befizetésekről, az erre kinevezett választmány jelentést tesz.
50. A sárospataki főiskola igazgatósága, az intézet szellemi életét érdeklő mozzanatokról, jelentést tesz : hogy
- a) a főiskola, a folyó évben Budapesten tartott nemzetközi congressuson, Ballagi Géza által képviseltetett;
 - b) a főiskolai orvos és szénior munkaköre meghatározottat;
 - c) az akadémia és gimnázium létszáma szembetűnő apadásának meggátlására intézkedések tétetnek ;
 - d) Szinyei Gerzson a könyvraktár felügyelőségéről lemondván, helyette Kérészy Istvánnak e hivatalra alkalmazása tekintetéből, a szükséges intézkedések megtétettek.
 - e) A jelentés többi pontjai tudomásul vétettek.
51. A főiskolai tanügyi bizottság és számvevőszék megállapítottak.
32. A főiskolai egyházi algondnoki hivatal betöltése elhatározottat.

53. Főiskolai jogigazgatóvá Németh László ügyvéd választatott meg.
54. Szakácsi Dániel ügyvédnek, a főiskola peres ügyeiben tett fáradozásaiért, köszönet és tiszteletdíj szavaztatik.
55. A főiskolai gazdasági választmány működéséről tett jelentés:
- a) Zsindely István a gazdasági választmány elnökévé választatott.
 - b) Az építés tovább vitelére szerződés kötötetett.
 - c) Az építés folytattatik s a torony elhelyezéséről intézkedés tétetik.
 - d) Az építkezésre szükségelt pénzösszeg előállításának módja meghatároztatik.
 - e) A kórház elhelyezése megállapittatik.
 - f) A Fráter Sándor 6000 frt. kölcsöne ügyében tett eljárásról jelentés tétetik.
 - g) A haszonvehetetlenné lett uszoda megmaradt anyagai eladatni határozattak.
 - h) A Várkonyi Gábor elleni 500 frt. követelés ügyében jelentés.
 - i) Az Eperjesi József volt főiskolai könyvbizományossal történt számozkodás ügyében jelentés és intézkedés tétetik.
 - k) A főiskola nyomdájából kikerült népiskolai könyveknek a népiskolákban leendő használata elrendeltetik.
56. A déteri birtokban tett építkezésekről küldöttségi jelentés.
57. Kérészy Barna tanárságról lemondása elfogadtatik.
58. Helyébe Kovácsy Sándor választatik.
59. Kovács Gábor végzett theologusnak, tanárképezdébe léphetése céljából, segély eszközöltetik.
60. Détér községnek templom építésre a kért fasegedelem megadatik.
61. Nagy Gusztáv jelentése Kalas József bekebelezési pótvizsgájáról.
62. A miskolci főleányneveldekről jelentés tétetik s az igazgatónak ingyen lakás engedélyeztetik.
63. A sárospataki theologusok kérelme az ünnepválasztás tárgyában megadatik.
64. Egy egyházkerületi nyugdíjintézet létesítése javaslatba hozatik.
65. A legyes-bényei egyház kérvénye a papi adóügyben.
66. Ugyancsak az ottani lelkésznek panasa épen ez ügyben.
67. A golopi egyház fölterjesztése az ottani tanító ügyében.
68. A gömör-szkarosi egyház kérvénye könyöradományért.
69. Az egyházi minden hivatalnokok részére új esküminták.
70. Horváth Gyula sátoralja-ujhelyi segédlelkész kérvényez a papképességi vizsga letehetéseért.
71. Verédy Károly jelenti abauj-tornamegyei tanfelügyelővé lett kineveztetését.
72. Klein Alfréd könyvtáros főiskolai könyvbizományossá ajánlkozása el nem fogadtatik.
73. Soltész Johanna, özvegy tanítónő, özvegy-árvatári illetősége kiadatása iránt kérvényez.
74. Lukács Mihály felső-zempléni morvai tanító segélyt kér.
75. Szilágyi István bánóci lelkész szintén segélyt kér.
76. Államsegélyért folyamodók és arra ajánltattak.
77. Hollandi gyámházból segélyre ajánltattak.
78. Bármely tárból segélyt kérők.
79. Kölcsönre ajánltatott a tolcsvai egyház.
80. Kölcsönt és két évi kamat elengedést kér Kovács János vámos-ujfalusi lelkész.
81. Állandó segélyre ajánltattak.

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely határozatok mely testületeket, bizottságokat vagy egyeseket illetnek.

- Abauji esperest 73.
 Államsegély-osztó bizottságot 76.
 Alpári egyházat Abaujban 25.
 Alpár-ujfalusi egyházat ugyanott 25.
 Bárczay Ödön, abauji egyházmegyei tanácsbirót 51.
 Barcikai egyházat, Felsőborsodban 30.
 Batta József, abauji egyházmegyei tanácsbirót 51.
 Bódogh Albert, alsóborsodi egyházmegyei tanácsbirót 51, 65, 66.
 Bornemisza József, alsóborsodi egyházmegyei tanácsbirót 51, 65, 69.
 Csenyétei egyházat, Abaujban 26.
 Cseppelyi egyházat, Ungban 33.
 Csider Károly, gömöri egyházmegyei tanácsbirót 20, 60.
 Debreczeni Gábor, felsőborsodi esperest 69.
 Debreczeni Bertalan, egyházkerületi világi jegyzőt 22.
 Détér községét 60.
 Egyházkerületi pénzügyi bizottságot 59, 77, 78, 79, 80.
 Egyházkerületi népiskolai választmányt 43.
 Egyházkerületi főiskolai tanügyi bizottságot 50—d).
 Egyházkerületi jegyzői kart 69.
 Egyházmegyéket általában 4, 10, 12, 14, 18, 81.
 Egyházakat általában 52.
 Espereseket általában 36, 55—i).
 Felsőzempléni egyházmegyét 48, 74, 75.
 Fejes István, sátoralja-ujhelyi lelkészt 22, 51, 65, 66.
 Főiskolai előljáróságot 8, 9, 10, 36, 50, 51, 53, 57, 58, 62, 63.
 Főiskolai tanári kart 58.
 Főiskolai gazdasági választmányt 31, 34, 54, 55—b), c), d), e), f), g), h), i).
 Főiskolai tanári kart 58.
 Főgondnoki hivatalt 20.
 Gercselyi egyházat 48.
 Golopi egyházat 67.
 Gömöri egyházmegyét 39.
 Horváth Gyula, sátoralja-ujhelyi segédlelkészt 70.
 Klein Alfréd, sátoralja-ujhelyi könyvárúst 72.
 Kérészy Barna, gimnáziumi tanárt 57.
 Kovács Gábor, végzett theologust 59.

- Kovács Sándor, tályai segédlelkészt 58.
 Kovács Károly, ungi egyházmegyei tanácsbíró 51.
 Laky András, felsőzempléni esperest 51.
 Legyes-bényei egyházat és lelkészt 65, 66.
 Lelkészeket általában 6, 7, 13, 18, 64.
 Lengyel Endre, orvostudort 51.
 Lukács Mihály, morvai tanítót 74.
 Makranczi leányegyházat 27.
 Mesko Sándor, abauji egyházmegyei tanácsbíró 51.
 Meszesi egyházat 29.
 Mitrovics Gyula, egyházkerületi aljegyzőt 65, 66.
 Nádasdi egyházat 24.
 Nagy Pál, gömöri egyházmegyei tanácsbíró 51.
 Nagy Gusztáv hittanárt 61.
 Németh László, ügyvédet 53.
 Payzsos János, felsőzempléni segédgondnokot 22, 51, 65, 66.
 Prágay Lajos, alsóborsodi esperest 51, 65, 66, 69.
 Pesti biztosító-intézetet 37.
 Püspöki hivatalt 15, 20, 37, 52, 68, 69.
 Ragályi egyházat 38.
 Ragályi György, felsőborsodi segédgondnokot 22, 69.
 Szakácsi Dániel, ügyvédet 54.
 Szathmáry Király Pál, alsóborsodi segédgondnokot 69.
 Szinyei Gerzson tanárt 50—d).
 Tarcali egyházat 42.
 Teleky Péter, abauji egyházmegyei tanácsbíró 20.
 Testvéregyházkerületeket 16.
 Terhes Barna, alsózempléni egyházmegyei főjegyzőt 51.
 Tornyos-németi egyházat 28.
 Tóth Pál, főleánynöveldei igazgató-tanárt 62.
 Tóth Pál, gercselyi lelkészt 48.
 Török József, gömöri esperest 22, 51, 65.
 Ungi esperest 33.
 Jánosii egyházat és leányegyházait 39.
 Vay Béla, bárót 68.
 Vay Sándor, bárót 51.
 Varga József, szikszói lelkészt 68.